

stafonytt

organ for stafø nr. 1-2011

YS ledern ble lærer for en dag

Streiken var totalt uansvarlig sier administrerende direktør i Spekter, Lars Haukaas

Snart Pensjonist?

Mange ønsker å fortsette sitt medlemskap i STAFO også etter at de har gått av med pensjon. Noen av medlemsorganisasjonene har medlemskap for pensjonistene mens andre ikke har det. Det er uansett muligheter for fortsatt medlemskap gjennom STAFOs pensjonistforening. Det kan skje via egen organisasjon der det er mulig, eller direkte i pensjonistforeningen. Du er samtidig medlem av STAFO og beholder de fordeler STAFO og YS har forhandlet frem.

For mer informasjon ta kontakt med pensjonistforeningens leder Jan Erik Gulbrandsen på telefon 928 69489, eller jan.erik.gulbrandsen@komsa.no.

Renteendring YS Medlemskort MasterCard

Vi har i samråd med YS foretatt en markedstilpasning av betingelsene på YS Medlemskort og har gleden av å informere om at innskuddsrenten vil bli på hele 3 % fra første krone. Det er ingen krav til minstebeløp noe som betyr at medlemmene får den gode renten uavhengig av hvor mye de har inntående.

Endringen blir varslet på kontoutskriften 31. mars og 15. april 2011 og vil være med virkning fra 31. mai og 15. juni 2011, avhengig av kundens valgte forfallsdato. De nye rentebetingelsene trer i kraft 1. april 2011 for nye kunder.

	<i>Gml. rente</i>	<i>Ny rente</i>
Innskuddsrente (effektiv)	2,25 %	3,00 %
Utlånsrente ved bruk av kreditt (nominell)	10,75 %	12,25 %

Med denne tilpasningen vil sparerenten være blant de absolutt beste i markedet fra første krone. Kredittrenten er fortsatt lavere enn på andre, sammenlignbare kredittkort.

Med vennlig hilsen for
DnB NOR Bank ASA
Marit Furu

stafonytt

Organ for STAFØ 85. årgang nr. 01/II

Partipolitisk uavhengig arbeidstakerorganisasjon tilsluttet Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund - YS

Besøksadresse:
Lakkegata 3, Oslo
Postadresse:
Postboks 9038, Grønland; 0133 OSLO

Telefon: 21 01 36 00
Telefax: 21 01 36 80
Internett: www.stafo.no
E-post: post@stafo.no

Formgiving, trykk og ekspedisjon:
Trykkpartner Grytting AS, TRONDHEIM
Forsidefoto: Arkiv
Opplag 7500
Opplagskontroll:
Fagpressens Mediakontroll
Medlem av
Den Norske Fagpressens Forening

Ansvarlig redaktør:
Ingerid Bjercke

I redaksjonen:
Are Sand

Redaksjonen avsluttet 23. mars 2011

Annonsepriser 2011

Format	Sort	Sort + 1 f	4 farger
1/1	4 100	4 900	6 800
1/2	2 200	2 700	3 700
1/4	1 300	1 600	2 500

Andre format: Pris etter avtale.
Tillegg for utfallende format 10 %
Rabatter: Ved bindende bestilling av 3 eller flere bestillinger i året: 10 %.
Faste og løse bilag: Pris på forespørsel.
Byråprovisjon: 3,5 %.

Innhold

Leder	4
Fastholder besk streikekritikk	5
Tvang frem tvungen lønnsnemnd	6
Stafonytt tar pulsen på arbeidslivet	7
Samtlige ledere må vise moderasjon	8
Mellomoppgjøret i Stat 2011	9
Krav til NHO ved mellomårsoppgjøret	9
STAFØs Pensjonistforening.....	10
Øverst står, eller ligger.....	10
5-årsjubileum STAFØ Luftfart	11
Gledelig at sykefraværet fortsatt går ned	12
Et rungende ja til statlig sektor!	12
YS-lederen ble lærer for en dag	13
Juss i hjemmet	14
Kryssord	15

Redaksjonelt

Et nytt stafonytt år er vel i gang. Årets lønnsoppgjør har allerede vært under forberedelse lenge blant de som steller med det. Sommer utgaven av stafonytt kommer til å behørig ta seg av dette, men det lille vi vet nå formidler vi til dere i denne utgaven.

Ellers har vi også i dette nummeret litt av hvert og by på som vi håper vil falle i smak. Dersom du har noe du ønsker på trykk så er redaksjonen veldig takknemlig for innspill. Vi blir også veldig glad dersom dere gir oss tilbakemeldinger på det vi skriver om. Er det av interesse, eller er det skivebom. Alle tilbakemeldinger fra leserne tar vi i mot med stor takk.

Send dine artikler, eller tilbakemeldinger til are@stafo.no

God lesing!

A.K.S.

E-post: are@stafo.no

Fungerende leder Tor Egeliien

Lønnsoppgjør, forsikring, og pensjon

Våren er her og lønnsoppgjøret står for døren. Årets oppgjør er et mellomoppgjør hvor det kun er lønnsendring som står i fokus. Selve teksten i overenskomstene hører hjemme i hovedoppgjøret til neste år.

Tallmaterialet fra teknisk beregningsutvalg (TBU) viser at det vil være ulike forventninger i de forskjellige sektorene i år. I Staten er overhenget fra i fjor stort og følgen av det er at det er mindre penger å sloss om. Dette har også ført til at STAFU mener at man bør prioritere fordeling til alle, fremfor lite penger til lokale forhandlinger. I Spekterssektoren er overhenget mindre og det bør være mere penger å fordele. Det vil være opp til partene i de enkelte virksomhetene å bli enige om prioriteringen mellom generelle tillegg og individuelle/gruppevise lønnsendringer.

Pensjon er et tema som opptar flere og flere. Dette er bra. Pensjon er viktig for alle STAFU-medlemmer uansett alder. Den pensjonsordning vi har og den oppsporing av rettigheter som skjer gjennom yrkeslivet skjønner vi at betyr noe når vi blir pensjonister. Ordningen betyr også noe hvis vi blir uførepensjonister og det kan skje gjennom hele arbeidskarriæren.

I Staten er utfordringen at fokuset på å beholde bruttoordningen har gitt mindre uttelling hvis man vil gå av tidligere. I det private kan man nå ta ut pensjon fra fylte 62 år og samtidig jobbe. Det er for omfattende å forklare alle varianter her (og det må det en ekspert tilå.) men det er viktig at man undersøker grundig før man fyller 62 år, slik at de valg man tar er gjennomtenkt. Temaet var oppe på STAFUs ledersamling og jeg lot meg imponere over mange av foreningslederne og deres innsikt.

Ung-arbeidet har et godt potensiale for tiden. Johan Lindstrøm fra STAFU-luftfart er nå YS-ung representant og Kim Kolstad fra samme forening er STAFU-ung representant. Benedicte Hustad fra Statens Innkrevningssentral er vara i STAFU-ung. Nå oppfordrer jeg foreningene til å prioritere oppmerksomhet på de sakene som etter hvert kommer fra STAFU-ung. Dette er fremtiden vår!

STAFU har nylig sluttet seg til den nye avtalen mellom YS og Gjensidige om forsikringstilbud for medlemmene. Så lenge det er frivillig for det enkelte medlem å velge forsikring, har jeg ingen problemer med å si at avtalene med Gjensidige er gunstige for mange. Det er også slik at jo flere som finner disse tilbudene gunstige, jo lettere er det for YS å presse prisene ytterligere. Vi vil informere om tilbudene, men det er opp til dere å velge.

Fra april ønsker vi Ingerid tilbake på jobb. Planen er en forsiktig start i 20% frem mot ordinær 100% til sommeren. Jeg må innrømme at selv om vi har en utmerket dialog og STAFU er en meget spennende organisasjon med alle sine ulike utfordringer, så skal det bli godt å gradvis overlate roret til vår valgte leder der det hører hjemme.

Fastholder besk streikekritikk

Tekst: Liv Hilde Hansen. Foto: Arkiv

Tiden har ikke mildnet Lars Haukaas, administrerende direktør i Arbeidsgiverforeningen: - Jeg står fast på kritikken av fjorårets sykehusstreik. Den var totalt uansvarlig, sier han.

- Arbeidstagerne benyttet streiken til rene, interne markeringer, uttalte Haukaas i fjor sommer.

Utspillet kom etter at YS-forbundene Delta, Parat og Bibliotekarforbundet brøt forhandlingene mellom Spekter og de sykehusansatte.

Mens forbundene i LO valgte å akseptere tilbudet fra Spekter, gikk YS Spekter til streik fordi man ikke var fornøyd med Spekters tilbud når det gjaldt minstelønnsatsene.

I tillegg krevde YS Spekter høyere verdsetting av kompetanse og ansvar, samt et generelt kronetillegg for å imøtekomme likelønnsutfordringene.

- En uansvarlig streik

I slutten av januar i år gjestet Haukaas YS Spekters tariffkonferanse. Selv om Haukaas nå er mest opptatt av det kommende mellomårsoppgjøret, opprettholder han kritikken fra i fjor sommer:

- Streiken var totalt uansvarlig, men også det mest forutsigbare jeg noen gang har vært med på. YS forutså resultatet, nemlig at streiken ikke ville føre til noe som helst. En ansvarlig hovedorganisasjon skal ikke gjennomføre streik i sykehusene, når de vet den ikke vil føre til noe. De tillitsvalgte sa selv at dette utelukkende handlet om å markere, hevder han. Haukaas mener nå som før at helt sentrale kriterier for en arbeidskonflikt ikke ble oppfylt i juni i fjor: Streikens hensikt var ikke å få innfridd kravene. Den var en markering i forhold til egne medlemmer og i liten grad rettet mot arbeidsgiver. Den rammet hverken arbeidsgiver eller arbeidstager økonomisk. Og de streikende prøvde å overføre ansvaret for et uansvarlig uttak på arbeidsgiver.

- En tillitsvalgt uttrykte dette på en svært presis måte under streiken: Det er uansvarlig av arbeidsgiver ikke å søke dispensasjoner. Men streikeuttaket var altså ansvarlig. Forstå det den som vil, sier Haukaas.

- Når man gjør det YS gjorde i fjor sommer, er det mest sannsynlig at man får en blåkopi, der resultatet blir at LOs tariffavtale blir gjort gjeldende. Og det er vel ikke kjempesmart.

- YS er uerfaren

Haukaas sier han ikke er i mot streik i helsesektoren generelt, men at ankepunktet mot YS Spekter er at man tok ut feil grupper.

- Uttaket var uansvarlig. Man valgte å ta ut funksjoner i helseforetakene som ikke burde bli tatt ut, sier han.

- YS streiker ikke mye. Det er en av YS' sterke sider, men det betyr også at dere er uerfarne. Dere tok ut feil grupper. I helsesektoren er det fire områder man må ligge unna: Akuttfunksjoner, kreft, psykiatri og barn. YS tok ut i alle gruppene, kanskje med unntak av barn. Det var vel ikke så mye der, husker han tilbake.

- Vi har likelønn i Norge

Haukaas vil heller ikke gå med på at arbeidskonflikten i fjor sommer var nødvendig for å sikre likelønn.

- Dette handlet ikke om likelønn. Den diskusjonen hadde vi allerede tatt ned i forkant av streiken. Vi har like lønn i Norge. Det slår til og med den nye likelønnsmeldingen fast at vi har. At vi har inntekstforskjeller mellom kvinner og menn er en helt annen problemstilling. At vi har likestillingsproblemer, skal vi ikke bagatellisere, men gjøre noe med, argumenterer Haukaas.

Streiken var totalt uansvarlig, men også det mest forutsigbare jeg noen gang har vært med på sier Lars Haukaas

- Hva så med den såkalte Fredrikstad-saken, der et medlem av YS-forbundet Delta etter flere års kamp fikk gjennomslag for at hun som SFO-leder hadde krav på lik lønn som en person ansatt i kommunens tekniske etat? Viser ikke denne saken at vi ikke har lik lønn for lik kompetanse?

- Det er mange sider ved den saken. Likelønnsfanen handlet egentlig om å få gjennomslag for et prinsipp om lik lønn for utdanning av samme lengde, svarer Haukaas.

- Ingen arbeidsgivere ønsker lønnsreguleringer på tvers av forhandlings-

Forts. side 6

FORTS. FRA SIDE 5

sektorer. Jeg trodde egentlig også at fagbevegelsen var for at den frie forhandlingsretten skulle utøves innenfor hver sektor mellom de parter som til enhver tid befant seg der.

- Surfer oss gjennom

Haukaas sier fjorårets streik har gått i det han kaller "erfaringsboka", og at det viktigste nå er å ha blikket rettet fremover. Han tror årets mellomoppgjør blir "stille og kontrollert".

- Jeg har ingen store forventninger om at dette blir krevende, men tror vi kommer til å surfe oss gjennom. Det er vanligvis mindre krevende forhandlinger i et mellomårsoppgjør - slik vi har i år.

	P	K	B	I		G		H	S									
A	V	R	I	V	N	I	N	G	M	A	N	N	V	O	N	D		
	M	A	L	A	Y	S	I	A	O	P	E	R	E	R	E	S		
		K	L		E	N	I	S	S	E		L		D	A	M		
E	S	T	I	M	A	T		G		K		A	V	V	I	S	E	
	V	I	S	E		T	O	S	K	E	R	I		I	G		R	
	I	S	E	N	D	E		E	R	N	A			N	Y	H	E	T
		K		D		L	A	T	E	N	T		U	G	R	E	I	E
	Ø	V	E	P	S		T	A	T		T		T		T		F	
R	Y	G	G		R	E		E	T		F	A	R	E		S	U	
	E	I		F	E		U		U	S	T	A	D	I	G		U	L
I	S	D	A	N	S		F	O	R	V	I	T	R	E		B	O	L
	T		V	I	S	V	A	S		I		L	E	R	K		M	
V	I	E	L	S	E		R	E	N	N	E	T		R	A	I	D	
	K		E	M		L	A	N	D			T	J	O	R		O	
S	K	A	L		A		I	N		L	I	D	E		K	R	A	V
	E	K	O	R	N		G		B	E	S	E	T	T	E		S	E
	R		M	E	N	Y		V	A	R	E	R		A	T	H	E	N

Vinnere Kryssord 3 -10

1. premie – 10 flax-lodd

Lars Petter Bendiksen, PL

Lundliveien 4
8643 Bjerkat

3. premier – 1 flax-lodd

Ingebrigt Rossehaug

Rossehaug
5550 Sveio

Magne Engen

STAFØ samfunnssikkerhet
Dalavegen 22
2848 Skreia

Tove Berit Sollien

Gartnerveien 12
3478 Nærnes

HT2: Lederen av YS Spekter:

- Spekter tvang frem tvungen lønnsnemnd

- Det var Spekters rådgivning som skapte problemer under streiken, og til slutt tvang fram en tvungen lønnsnemnd, svarer Ingerid Bjercke, leder av YS Spekter, på Haukaas kritikk.

Bjercke påpeker at både YS-forbundene og LO-forbundene i Helsefor- etakene i alle år hatt ett felles mål i kommunesektoren og sykehusene: Å oppnå mest mulig like minste- lønnsseter, fordi YS og LO organiserer mange av de samme yrkesgrup- pene begge steder.

- Men LO-forbundene valgte å ikke følge denne linjen i fjorårets tariff- oppgjør. De aksepterte at helsefag- arbeiderne ved sykehusene skal ha lavere minstelønn enn helsefagar- beidere ansatt i kommunene. YS-for- bundene vurderte dette annerledes. Vi har en selvsagt rett til å streike på eget grunnlag, uten å verken spørre Spekter eller LO om lov, sier Bjercke.

- Det er riktig som Haukaas frem- hever, at YS-forbundene ikke er de ivrigste til å streike. Uten erfaring er vi imidlertid ikke, understreker hun.

- Ga dårlige råd

I følge Bjercke ble streikeuttaket foretatt på en slik måte at det i minst mulig grad skulle ramme pasientene. - Vi skjermet funksjoner som det er tradisjon for å skjerme i sykehus- streiker. Uttaket ble gjort på en slik måte at det i minst mulig grad skulle ramme pasientene. Spekter rådet sykehusene til å oppfatte det som avslag når vi innvilget dispensasjo- ner for kortere tid, eller for spesielle oppgaver. Det som skapte vanskelige situasjoner under streiken og skjedde til tross for at Helsedepartementet hadde gitt sykehusene beskjed om å ta i bruk dispensasjoner, påpeker Bjercke.

- Det var Spekters rådgivning som

skapte problemer under streiken, og til slutt tvang fram en tvungen lønns- nemnd, hevder hun.

I følge Bjercke uttrykte flere av arbeidsgiverrepresentantene mis- nøye med måten Spekter håndterte streiken på, og de rådene de fikk.

Ikke likelønn, men lik lønn

- YS-forbundene streiket ikke for likelønn, men for lik lønn i offentlig sektor. Vårt utgangspunkt har vært og er at offentlig eide virksomheter skal ha mest mulig likt lønnsnivå for sine ansatte, med samme type utdanning og utdanningslengde. YS vil advare mot at det offentlige skal kunne organisere seg bort fra et helhetlig ansvar for lønn og lønnsutvikling for de som utfører velferdstjenestene i dette samfunnet, sier Bjercke.

Ingen surfing

Mens Spekters direktør Lars Haukaas har tro på en surfebølge under årets oppgjør, er Bjercke noe mer tilbake- holden:

- Jeg regner med at vi skal klare å håndtere oppjøret på en grei måte, men Spekter må være forberedt på at våre prinsipper fra fjorårets tariffopp- gjør ikke er lagt til side, advarer hun. I høst skal YS Spekter reforhandle Hovedavtalen i Spekterområdet. Og forberedelsene er allerede godt i gang.

- Vi opplever en del utfordringer med både forhandlingsmodellen og rammebetingelsene for våre tillits- valgte. En del av dette kan komme til å gjenspeiles i kravene YS Spekter vil bringe inn i Hovedavtaleforhandlin- gene til høsten, sier Bjercke.

Stafonytt tar pulsen på arbeidslivet

Av: Are K. Sand. Foto: Arkiv

Stafonytt fortsetter sin intervju runde hvor vi tar pulsen på arbeidslivet. Turen har nå kommet til Spekter sektoren

Bjørn Tore Mikkelsen er leder for STAFO Luftfart som tilhører spekter sektor.

1. Hva er deres store kamp saker om dagen, hvilke hovedutfordringer har dere.

Det som opptar mest av vår tid nå er å ivareta og sikre gode prosesser ift at en stor del av våre medlemmer vil kunne miste sin jobb som Lufttrafikktenestefullmektig i flytårnene på Avinors flyplasser. Vi har fremforhandlet en jobbgaranti slik at ingen trenger å måtte bytte jobb, utfordringen er å finne interessante og meningsfulle jobber til disse.

2. Tror du dette er generelle utfordringer i arbeidslivet og på tvers av sektorene, eller er det spesielt for din arbeidsplass.

Nå er jo dette veldig spesifikt for våre medlemmer, men jeg tror det kan overføres til andre også. Det vil si at automatisering kan gjøre at mange kan miste sine jobber, dette tror jeg kan være generelt på tvers av sektorene.

3. Du er tillitsvalgt på topp nivå i din organisasjon. Hva synes du er viktig i måten tillitsvalgte jobber på?

I en hektisk hverdag og få ledere til å se betydningen av å involvere de ansatte gjennom de tillitsvalgte i saker som har betydning for de ansatte. Det er ekstremt viktig å få ledere til å skjønne nytten av å bruke fagforeningene, ikke fordi at det står en plass at det er fornuftig, men at de selv ser

nytt. Her har også vi tillitsvalgte en viktig rolle - vi skal vise at vi er en ressurs når vi får muligheten.

Det er viktig at vi tillitsvalgte oppfører oss overfor ledelsen slik vi vil at ledelsen skal oppføre seg overfor oss. I Stafo Luftfart har vi i samarbeid med alle våre tillitsvalgte bestemt at våre tillitsvalgte skal være seriøs og løsningsorientert. Det er for meg veldig enkelt og behagelig - det er sånn jeg mener alle tillitsvalgte skal oppføre seg.

At vi i tillegg blir trukket frem av adm. dir Lars Haukaas som en fagforening som jobber seriøst mener vel at vi har truffet og en god inspirasjon til å fortsette i samme retning.

4. Hvordan lykkes man med å oppnå resultater for sine medlemmer?

Igen vill jeg henvise til over.

Jeg tror at det er viktig å oppføre seg redelig - tiden for skitne knep er forbi. God dialog med ledelsen er helt avgjørende, samtidig som at det når det trengs skal kunne bruke de virkemidler som er avtalt i arbeidslivet. Men det er viktig å ikke bruke disse virkemidler for ofte - de beste er at en ikke trenger å bruke dem .

5. Generelt i samfunnet - hva er det norske arbeidstakere trenger? Er det mer penger, mer fritid, større fleksibilitet, eller er det andre verdier som er viktigere?

Penger er viktig - det er det som gjør at vi kan ivareta våre faste utgifter og oppfylle en del av våre drømmer. Jeg tror også det kan være lurt å se på

Det er ekstremt viktig å få ledere til å skjønne nytten av å bruke fagforeningene sier lederen av STAFO Luftfart Bjørn Tore Mikkelsen

arbeidstiden - ut fra erfaringer vi har i Avinor viser det seg i en del tilfeller at de som har fått kortere arbeidstid leverer faktisk det samme som tidligere. Derfor tror jeg det er lurt å se på og sjekke ut.

Det jeg imidlertid tror er veldig viktig er å kreve gode ledere. God ledelse vil kunne være viktig for mange, kanskje viktigere enn store lønnstillegg. Men misforstå meg rett - pengene er viktig..

6. I den senere tid, når man har diskutert høyt sykefravær i arbeidslivet, så er det mange som hevder

Forts. side 8

Samtlige ledere må vise moderasjon sier YS leder Tore Eugen Kvalheim.

TBUs foreløpige rapport for inntektsoppgjøret 2011 viser fortsatt oppgang i norsk økonomi. Store deler av norsk næringsliv opplever bedre tider, og da særlig de som leverer til olje- og gassindustrien. Prisforventningene er lave, selv om elektrisitetspriser, valuta og matvareprisene skaper stor usikkerhet.

Utfordringen er at norsk industri forverret sin konkurranseevne ytterligere i 2010, som følge av både høyere lønnsvekst i industrien og sterkere kronekurs.

YS: - Samtlige ledere må vise moderasjon

Mens lederne i de fleste andre bransjer viste moderasjon i fjor, økte lederlønningene mye i både varehandel, finans og statseide foretak. - Skal vi klare å demme opp for en rask renteøkning, må lederne i alle bransjer vise tilbakeholdenhet, sier Kvalheim i en kommentar til dagens rapport fra TBU.

- YS vil bidra til en fornuftig linje i årets lønnsoppgjør. En for høy lønnsvekst kan føre til at Norges Bank svarer med å heve renta raskere enn ved en lavere lønnsvekst, sier YS-leder Tore Eugen Kvalheim.

- Norges Bank må ta hensyn til situasjonen for konkurranseutsatt sektor og utsiktene til lavere prisvekst når rentenivået skal fastsettes fremover, understreker han.

Mens den generelle lønnsveksten lå på litt under fire prosent for vanlige lønsmottakere i 2010, økte lønningene med mellom ni og elleve prosent for administrerende direktører og personer med lederfunksjoner i

varehandel og finanstjenester. Også i de statseide selskapene økte ledernes lønn uforholdsmessig mye. Veksten i lederlønningene i andre næringer var lavere eller på samme nivå som for de vanlige lønnstakerne.

- YS reagerer på at lederlønningene i varehandel, finanssektoren og stats-eide selskaper fortsatt øker. Mens vanlige lønsmottakere har vist moderasjon, gjelder ikke dette for mange av våre toppledere i disse sektorene. Dette gir et negativt signal, både til vanlige lønsmottakere og samfunnet for øvrig. Mens lederlønnene steg i disse bransjene, måtte lønsmottakerne holde seg innenfor langt mer moderate rammer, påpeker Kvalheim.

FORTS. FRA SIDE 7

at norske arbeidstakere ikke er så syke, men at vi rett og slett er blitt late fordi vi har så gode velferdsordninger. Tror du det er noe sannhet i dette?

Tror ikke det er rett. Jeg mener det viktigste for å få ned sykefravær og god innsats fra den enkelte ansatte på jobb er god ledelse. Vi får stadig informasjon om at virksomheter med god medarbeidertilfredshet har stor ytelsesevne og lite sykefravær

7. Er det egentlig så viktig å få ned sykkeligheten blant norske arbeidstakere?

Ja - veldig viktig. Det er viktig for de som er syke og det er minus for bunnlinja til bedriftene, samtidig som det er en stor økonomisk belastning for samfunnet.

8. Hva bør man gjøre for å få ned sykkeligheten blant norske arbeidstakere?

Det er viktig å ta tak i grunnen til at folk er syke og borte fra jobb. Jeg tror at det veldig ofte er dårlig ledelse, dårlig arbeidsmiljø, dårlig tilrettelegging som gjør at ansatte er syke. Det vil derfor være viktig å ta tak i disse sakene jeg nevner over - spesielt det med ledelse.

9. Hva vil fremtiden bringe, hva tror

du hovedutfordringene til norsk arbeidsliv vil bli de neste 5- 10 år. Hyppige og til dels store endringer. Dette kan bli veldig tøft for den enkelt og bedriftene hvis en ikke i forkant har laget robuste og gode samarbeidsmodeller som gjør at en kan behandle disse sakene i fremtiden. For en ting er sikkert - de kommer!.

10. Hvordan bør YS og STAFØ møte disse utfordringene?

Jobbe aktivt mot Arbeidsgiverforeningene og få dem med på at deres medlemsbedrifter skjønner viktigheten av godt samarbeid med de tillitsvalgte. Vi må dyrke de gode eksemplene!

Mellomoppgjøret i Stat 2011

Tekst: Ove Johan Gjermo, 2.nestleder i STAFO. Foto: Arkiv

Da nærmer det seg årets mellomoppgjør eller som noen velger å si "vårens vakreste eventyr" i Staten.

Årets oppgjør kommer nok ikke inn i kategorien til de bedre oppgjørene. Etter tallene har kommet på bordet sitter vi med i overkant av 1% som det skal forhandles om.

Årslønnsveksten i offentlig sektor er iflg foreløpige tall fra Teknisk Beregningsutvalg (TBU) på 4,5 % og inkluderer ny arbeidstidsavtale for politi og lensmannsetaten med et bidrag på 0,6 prosentpoeng og omlegging av beregningsmetode som anslås å ha bidratt med inntil 0,5 prosentpoeng. Overhendet i staten er beregnet til 2,25 prosentpoeng. Dette tilsier at det i statlig tariffområde er 1,15 prosentpoeng å forhandle om. Lønnsmassen i staten er på 63,2 mrd, Pr 01.10.2010 omfattet statlig tariffområde 135 013 årsverk, antall ansatte 145 937. For-

handlingene skal i år være avsluttet kl 2400 29 april.

Hovedinnholdet i kravene fra STAFOS medlemsorganisasjoner er at det ikke er grunnlag for en tredeling av oppgjøret (generelle tillegg, justeringer og lokale tillegg).

STAFOS lønnsutvalg - stat anbefalte at det i mellomoppgjøret 2011 gis et generelt kronetillegg. Utvalget mener det ikke er grunnlag slik tallene fra TBU fremkommer å avsette midler til sentrale justeringer. Avsetninger til lokale forhandlinger forutsetter en avsetning på ca 1 %..

Dette ble behandlet i sentralstyret i STAFO og de anbefalte utvalgets konklusjon.

2. nestleder i STAFO, Ove Johan Gjermo.

STAFOS lønnsutvalg - stat består av leder Ove Johan Gjermo, Elin Hoel Romskaug, Jon Kjetil Wang Hansen, Elisabeth Borthen og seniorrådgiver Paul Pedersen.

Ved årets behandling av innkommende krav var Jon Kjetil og Elisabeth forhindret i å møte.

YS krav til NHO ved mellomårsoppgjøret 2011

- YS krever et sentralt tillegg som innebærer kjøpekraftsforbedring for YS' medlemmer.
- YS krever særskilte lavlønns-/likelønnsstillegg; alternativt at det settes av egne midler øremerket kompetansehevende tiltak
- YS krever at avtaler uten lokal forhandlingsrett får lønnsstillegg som sikrer en inntektsutvikling på linje med NHO-området forøvrig.
- YS krever at det gjennomføres

reelle, lokale forhandlinger etter avtalenes bestemmelser, og at overhendet på avtaleområdet legges til grunn .

- YS krever at tillitsvalgte gis fullt innsyn i uorganisertes lønnsforhold ved årets oppgjør.
- YS krever garantier for at frittstående forbund ikke får konkurransevridende fordeler. Den samlede lønnsveksten som avtales sentralt og lokalt skal således være normgivende både for ledere og andre

grupper av arbeidstakere i bedriftene, og for hele arbeidsmarkedet for øvrig.

- YS krever representasjon i alt utvalgsarbeid knyttet til oppgjøret.
- YS krever representasjon i eventuelle utvalg som skal fungere i tariffperioden.

Med forbehold om nye og endrede krav.

STAFOs Pensjonistforening om positivt og negativt

-og noe midt mellom

Av: Jan Erik Gulbrandsen

Det er en stund siden sist dere hørte fra oss, men her er vi igjen.

Hva har hendt den senere tiden. Jo, først og fremst; De fleste pensjonistene har fått høyere skatt og igjen er det de med litt for høy pensjon (etter regjeringens mening) som må dekke tillegget til minstepensjonistene. Vi har gjentatt til det kjedsommelige at vi ikke har noe mot at minstepensjonen øker. Det skulle bare mangle, men dekningen må tas fra et helt fellesskap ikke bare fra noen utvalgte!

Vi har diskutert dette og mer til om pensjon med YS - bl.a. dagens AFP-ordning i offentlig sektor. Så får vi se hva fremtiden vil bringe. STAFo hadde pensjon som et tema på sitt ledermøte forleden. Kjempebra!

Det var dagens hjertesukk - over til et langt mindre. STAFo har øket sin kontingent for pensjonister med 15 kroner til 375. For at foreningen vår skal beholde 150 som i dag blir derfor totalsummen 575 per år fra 01.01.2011. Faktura vil bli sendt ut ganske snart.

Nå over til foreningens planer for den nærmeste fremtid og vi sier med en gang; Hold av uke 25! Vi har ikke slutført planene, men det blir tur. Vi har diskutert forskjellige reisemål både i utlandet og innenlands. Vi fikk mange positive reaksjoner på turen til Pers Hotel sist. Det kan bli en ny tur dit, men da med helt forskjellige opplevelser. Det vi bl.a. vurderer er en tur med Flåmsbanen og et stølsbesøk. Vi har forslag på tur til Island og tilbud

på reiser til Tyrkia. Dette for å nevne noen av de mulighetene som foreligger. Det vi ikke tar nå, kan komme senere! Helt fint om dere gir et signal om ønske og interesse!

Da tillater jeg meg å minne om at vi er med i Grasrotandelen. Dermed kan de som ønsker det si til kommisjonæren at de vil at grasrotandelen skal gå til STAFOs Pensjonistforening org. nr. 992 935 510. Husk; Det går ikke ut over verken innsatsen eller premien din.

Til slutt minner jeg om at alle medlemmer som har e-postadresse kan melde den til undertegnede på jan.erik.gulbrandsen@komsa.no. Det vil lette informasjonen til deg. Ha en fin vår og husk: Det nærmer seg sommer!

Øverst står, eller ligger...

Av: Schubert

Øverst står familien. Men der er det også at flest skader og drap foregår. Over familien står staten. Og den tar fra de fattige og gir til rederne. Styrene i staten er byråkratene. Som styres av politikere. Som vil gjenvelges. Sannsynligvis fordi det er fint å være politiker på høyt nivå. Derfor gjør de som du vil. Siden de ønsker din stemme. Men over politikerne står kongen. I hvert fall dersom man tror på konstitusjonen. Og over kongen står gud. Eller sitter. Kanskje ligger. Den ene gud. Eller

kanskje den andre. Eller flere på en gang. Ikke vet jeg. Men mange tror. Noen på det ene og noen på det andre. Jeg tror på folk. I hvert fall enkelte. Naboen tror på seg selv. Og knapt nok det. Kona gikk fra ham. Han var heldig. Nå er han tillitsvalgt. Trengte vel noe å tenke på. Medlem i en stor og, i hvert fall dersom vi kan tro. På det som sies, en viktig organisasjon. For over medlemmene står, eller sitter, tillitsvalgte. Og over dem styret i organisasjonen. De som styrer. Og steller. I hvert fall

Vår spaltist Schubert dveler denne gangen litt over - tja jeg vet ikke riktig - maktstrukturer kanskje, hvem er vi til for? Les selv og gjør deg opp en mening.

steller de det til av og til. Som i lønnsforhandlingene. Over dem er det andre styrene. Som steller med viktigere ting. Og over dem igjen er det flere styrene. Lenger vekk fra medlemmene. Alle betalt av medlemmene. Og nå er vi nesten kommet like høyt som politikerne. På storting og andre steder. Nesten til gud. Eller hvermann. Som står øverst. Den siste er alltid den første.

5-årsjubileum

STAFO Luftfart

15. februar 2006 ble STAFO Luftfart dannet som et resultat av sammenslåingen av de to YS/STAFO-foreningene LPL, Luftfartshavnpersonellets Landsforening, og LTF, Lufttrafikkledelsens Forening.

Av: Trond Bjørkli

Sistnevnte kan spore sin historie tilbake til 1948, og var i 2006 den eldste fagforeningen innenfor lufttrafikkjenesten i Luftfartsverket/Avinor.

5-årsjubileet ble feiret som en del av Årsmøtet 2011, med festmiddag tirsdag 8. februar. Tilstede ved middagen var også Ingerid Bjercke leder i STAFO, Terje Viland tidligere leder i LPL og som var med å starte prosessen for sammenslåing midt på 90-tallet, Ann Marit Solbakken, LTF-leder som var med på ovennevnte prosess, samt Inge Nedrebø som var LTFs siste leder. Undertegnede var for øvrig LTFs siste sekretær. I tillegg deltok Ingerid Bjercke fra STAFO sentralt, Sverre Quale avtroppende konsernsjef Avinor, Ola Mørkved Rinnan Avinors nye styreleder, og Merete Lindland, Avinors forhandlingssjef. Avinor v/ Sverre Quale ble av STAFO tildelt en pris for god bedriftskultur

Årsmøte 2011 STAFO Luftfart

I tiden 7. til 9. februar 2011 avholdt STAFO Luftfart sitt årsmøte på Quality Hotel Gardermoen. Saklisten var det som kalles "vanlige årsmøtesaker", det vil i hovedsak si vedtekter, kontingent, regnskap, budsjett samt innkomne saker. Det var denne gangen ingen saker som skapte noen større debatt. Som vanlig når foreningen avholder årsmøte, var det invitert personer fra ledelsen i Avinor.

Foruten avtroppende og påtroppende konsernsjef, hhv Sverre Quale og Dag Falch Pettersen, deltok Anders Kirsebom og Knut Magne Skaar. Anders fortalte om ståa for Avinor pr i dag, og framtidige utfordringer. Det skjer mye innen luftfarten internasjonalt, og dette berører Norge før eller siden. Fokuset er på at bedriften generelt skal ha en organisering som gjør at organiseringen internt lett kan tilpasses det som måtte følge av nye krav og forutsetninger. Knut orienterte om de utfordringene spesielt lufttrafikkjenesten står overfor i tiden framover, med det samme utgangspunktet i at ting som skjer innen Europa/EU vil påvirke oss i tiden framover. Lufttrafikkjenesten er de som jobber i tårntjenesten rundt om kring på lufthavnene våre. Luftfartens framtid er definitivt ikke mørk, men nytenkinger er på gang verden over, dette gjelder også blant flyselskapene. Avinor må tilpasse seg de endringene som vi uansett blir en del av. Fokuset ligger i å posisjonere seg i forhold til det som skjer rundt oss, luftfarten er tross alt en veldig internasjonal geskjeft. Miljøfokuset på oss er ikke like sterkt som før, og luftfarten står for ca 2 prosent av de såkalte klimautslippene. Biltrafikk og jordbruk er verstingene.

Nytt for STAFO Luftfart er opprettelsen av det vi kaller Faggrupper, og som vi har tre av. Den ene gruppen,

LHT (Luftfartstjenester), skal jobbe spesifikt med saker som angår det vi i Avinor kaller plass/brann/redning, det vil si det som angår de som jobber på bakken med brøyting, vedlikehold, havariberedskap og lignende. En annen gruppe, LTT (Lufttrafikkjenester), jobber med saker som angår tårntjenesten, mens en egen gruppe AFIS (Aerodrome Flight Information Service), arbeider med det som angår tårntjenesten på landets kortbaneplasser, pluss Molde og Svalbard

Faggruppene skal i korte trekk være rådgivere for Sentralstyret, og alt som gjøres, skal forankres i Sentralstyret. Hver av gruppene har minst en fra styret med i gruppen. På denne måten vil sentralstyret kunne konsentrere seg om de store linjene, mens faggruppene står for detaljarbeidet.

Nytt av året var utdeling av prisen til "Årets tillitsvalgte". Dette er en årlig pris som utdeles til den lokaltillitsvalgte som på den mest positive måten har frontet medlemmene ut fra STAFO Luftfarts tanke om at vi er løsningsorientert, og ikke konfliktoorientert

Til slutt må nevnes at STAFO Luftfart har jamt stigende medlemstall, og passerte sist høst 500 medlemmer. Dette gjør oss til den tredje største fagforeningen i Avinor, og en av de større enkeltforeningene i STAFO.

YS: – Gledelig at sykefraværet fortsatt går ned

- Det er svært gledelig at sykefraværet har gått ned med nesten ti prosent fra tredje kvartal i fjor til samme periode i år. Det er positivt at den gode tendensen vi så for industrien for en måned siden har slått gjennom for hele arbeidslivet, sier YS-leder Tore Eugen Kvalheim.

Det totale sykefraværet ligger dermed på syv prosent og er tilbake der det lå for to år siden. Dette er en oppgang fra 6,3 prosent i 2. kvartal i år.

- Nedgangen i sykefraværet fra i fjor kan et stykke på vei forklares med luftveissykdommer og virkningen av svineinfluensaen og finanskrisen. Det gjør likevel ikke at vi kan tone ned innsatsen i IA-arbeidet. Dette må vi

fortsatt ha et sterkt fokus på, understreker Kvalheim.

Mange tilfeller av langvarig sykefravær dro også opp sykefraværstallene i 3. kvartal i 2009. Denne tendensen synes å være avsluttet.

Det er de yngste aldersgruppene som har hatt størst reduksjon i det legemeldte sykefraværet, spesielt unge menn. Her er nedgangen på opptil 22

prosent. Andelen sykmeldte som har gradert eller delvis sykmelding har økt fra 17,1 til 19,5 prosent.

- YS er fornøyd med at andelen graderte sykemeldinger er tatt i bruk. Det er helt i tråd med IA-avtalen. Å opprettholde kontakten med arbeidsplassen hindrer varig frafall fra arbeidslivet, forklarer YS-lederen.

Et rungende ja til statlig sektor!

Raymond Johansen (AP) og Jan Tore Sanner (H) møttes til debatt i åpent lende på YS Stat konferansens siste dag. Begge mente at statlig sektor har en plass i velferdsstaten, men på en noe ulik måte. Det ble en frisk debatt ledet av Geir Helljesen.

Begge debattantene fikk innlede før selve debatten. Raymond Johansen vil styrke statlig sektor, ikke kutte i den. Staten må levere moderne tjenester og med god kvalitet. Vi må skape for å dele, var budskapet, og at vi må sikre at vi bruker ressursene på best mulig måte. Kutt i budsjetten og skattelette var ikke løsningen.

Jan Tore Sanner var noe lei av skremmebildene til Johansen og mente at Høyre økte på meningsmålene for hvert av hans utspill. Sanner mener staten skal være sterk og ha en viktig rolle, men likevel slik at det var en grense for statens makt. Det må være rom for privat sektor, et sterkt næringsliv og et sterkt sivilt samfunn.

Hvilken plass har statlig sektor og hvor viktig er den?

- En avgjørende plass, statlig sektor

er et fundament i velferdsstaten, var svaret fra Johansen.

- Det er viktig med en god balanse mellom stat, marked og det sivile samfunn, repliserte Sanner. Han påpekte at det var mye overlappende arbeid. Staten skal være best mulig, ikke mest mulig.

Skaff flere medlemmer!

Hvilke utfordringer har fagbevegelsen? - var ett av spørsmålene til Helljesen.

- Sørg for at flest mulig er organisert slik at vi får et ryddig og ordentlig arbeidsliv, svarte Johansen.

- Vi må sikre et sterkt fundament som kan finansiere velferdssamfunnet vårt, mente Sanner.

Begge debattantene var innom ulike hull i systemet som måtte tettes. Johansen var opptatt av å bruke penger

på å tette hullene i sikkerhetsnettet i samfunnet. Vi må ikke bruke penger på noe man ikke må bruke penger til, og siktet til Høyres skattelettepolitikk. Sanner pekte på ungdom som faller ut av skolen og at velferdssystemet ikke må være så komplisert at bare de ressurssterke vinner frem.

Skatt og toll må styrkes!

Noen av konferansens deltakere fikk et snev av optimisme over seg da spørsmål om mer ressurser til skatt og toll ble stilt. Johansen mente det var viktig å styrke skatt og toll, de er viktige for samfunnets inntjening. Sanner mente også at skatt og toll heller må styrkes enn å svekkes, men vil ha en dialog for å sikre at man jobbet smartere. Dette vil nok bli fulgt opp av de berørte YS-forbund.

YS-lederen ble lærer for en dag

Tekst og foto: Terje Bergersen

Elevene i klasse 4 B på Bøler skole i Oslo hadde i dag YS-leder Tore Eugen Kvalheim som lærer. På timeplanen sto lokalsamfunnet og betydningen av at alle betaler skatt til fellesskapet. Kunnskapen og engasjementet blant 9-åringene imponerte.

YS leder Tore Eugen Kvalheim var imponert over kunnskapen og engasjementet blant 9-åringene.

Skolebesøket var en del av Ungt Entreprenørskaps undervisningsopplegg Vårt lokalsamfunn, og ble holdt samtidig for 1.500 elever på 50 skoler rundt i landet. YS-leder Kvalheim hadde fått oppgaven å holde i ånde fjerdeklassingene på Bøler, sammen med Arne Johannessen fra Politiets Fellesforbund (UNIO).

Dagen startet med generell diskusjon om hva et lokalsamfunn er og hva som er viktig at finnes der. Armer skjøt i været i ett sett og innspillene var både mange og vidtfaende. Fra for eksempel brannstasjon, skole og eget sykehus. Til dansestudio, iskremkiosk og fotballbane.

En av jentene som hadde holdt armen i været en god stund før hun fikk oppmerksomhet og ble bedt om å fortelle hva hun tenkte er viktig å ha i et lokalsamfunn, kom kanskje med timens gullkorn. Hun svarte: - Mennesker!

Hva går skatten til?

Det er kanskje ikke naturlig å tenke at 9-åringene har noe forhold til forskjellen mellom privat og offentlig sektor og om hva skattepengene går til. Med det hadde disse elevene.

- Hvis du jobber i privat sektor så driver du med noe selv, lød en av de treffende kommentarene.

Kvalheim og Johannessen delte ut 3.000 kroner i lønn til hver enkelt. Tre hvite lapper til dem som skulle være ansatte i privat sektor.

- Så vil vi ha tilbake en tusenlapp i skatt. Synes dere det er ok?, spurte de.

Jo da, elevene gikk med på det, om enn litt motvillig. De to vikarlærerne forklarte at da ble det penger til å gi lønn til de offentlig ansatte også, og slik at skolene, sykehusene, politiet og alt det andre vi trenger kunne betales.

Ei ny jente rakk opp hånda og satte tingene i perspektiv:

- Da for eksempel mamma skulle ha meg, så kunne hun bare dra på sykehuset og være der uten at det kostet noe, for det fulgte med i skatten, slo hun fast!

- Morsom dag og kule lærere

- Jeg hadde gledet meg til denne dagen, og det ble faktisk enda morsommere enn jeg hadde tenkt. Elevene imponerte meg virkelig, med stor kunnskap og modne tanker om hva som er viktig i det samfunnet vi lever i, sier Kvalheim.

Elevene var fornøyde de også. Sondre og Henrik sa det slik:

- Disse lærerne var kule. De brukte mange ordentlige eksempler. Og så fikk de oss av en eller annen grunn til å være stille!

Carl Terje Strømberg svarer på spørsmål.

Juss i hjemmet

**Advokat Strømberg treffes på mobiltelefon 951 68 448 eller på e-post: advokat@stromberg.no
Husk å oppgi at du er medlem i STAFØ!**

Spørsmål:

Jeg har fått skade på min bil etter is/snø ras fra naboens tak. Tok dette opp med naboen kort tid etter skaden ble oppdaget, og han tok ansvar for dette. Nå har naboen snudd i denne saken, og vedkjenner seg intet ansvar. Han påstår at det ikke var is i det hele tatt siden kona hver dag gikk tur og sjekket at det ikke var is på taket.

Svar:

Huseier har ansvaret for at sikre taket mot at det går ras, og dersom det ser trygt ut å parkere under taket kan ikke du som bileier klandres om raset likevel går. Da må i så fall huseieren dekke utgiftene som du får.

På den annen side, dersom du parkerer under et tak hvor det er helt tydelig at det er en stor fare for tak ras er det deg som bileier som må dekke skaden på egen bil dersom raset skulle gå. Disse to momentene jeg har skissert ovenfor må derfor vurderes opp mot hverandre for å finne ut hvem som skal erstatte skaden.

Når du nå har vært så uheldig å bli rammet av et tak ras, bør du sørge for at du sikrer deg best mulig ved å kunne dokumentere årsaken til skaden, gjerne ved å ta ved bilder av ulykkesstedet, og ikke minst av taket.

Spørsmål:

Jeg har havnet i en diskusjon med huseier etter at det begynte å lekke vann gjennom taket på soverommet mitt. Huseier bor i etasjen over, og fortalte meg at det har vært

fuktproblemer der i flere år. Dette ble ikke nevnt da jeg flyttet inn for halvannet år siden, og det står heller ikke noe om det i busleiekontrakten. Drypping fra taket har nå holdt på i over 2 dager.

Svar:

Etter husleieloven så har en i visse situasjoner, hvor det er problemer med leieobjektet, krav på erstatning hvis en ikke kan bruke det som forutsatt. Det kan også være grunnlag for å heve kontrakten.

Spørsmål:

Jeg bor i en selveier leilighet i et boligsameie i Oslo. Her har styret varslet at de skal befare samtlige leiligheter for registrering av innspeksjonsluker, sikringsskap og ventilasjon. Har styret rett til å kreve å komme inn i selveie leiligheter på denne måten? Jeg har ikke lest gjennom vedtektene for sameiet, men jeg har litt problemer med å forstå at de kan kreve dette uansett.

Svar:

Eierseksjonsloven regulerer dette forholdet konkret. Den gir sameiet rett til adgang til leiligheten for nødvendig ettersyn og vedlikehold av felles installasjoner som er ført gjennom leiligheten.

Spørsmål:

Min svigermor har fått fast plass på sykehjem. Min kone er enebarn. Hennes mor sitter i uskiftet bo.

Svigermor er ikke umyndiggjort, men min kone disponerer hennes konto. Svigermor eier en leilighet taksert til 2 mill, med fellesutgifter ca. 4000,- pr. mnd. For å spare fellesutgifter, i leiligheten som står tom, vurderer vi å selge leiligheten. Min kone har fått fullmakt til å selge leiligheten, og forestå det økonomiske oppgjøret.

Kan svigermor fritt disponere salgsinntekten uten å skifte? "For eksempel å gi til gode formål" Er det lurt å selge leiligheten, og eventuelt hvilke feller kan vi gå i. Kjenner til at kommunen kan ta 85% av renteinntektene. Kan min kone ta ut salgssummen som forskudd på arv? Trenger det hennes mors samtykke? Må et slikt dokument, eventuelt tinglyses?

Svar:

Din svigermor kan fritt disponere midlene med den begrensning at hun ikke kan gi bort gaver som står i urimelig forhold til boets størrelse, og hun kan heller ikke gi bort fast eiendom som gave.

Hvis det er klart at din svigermor ikke skal tilbake til leiligheten så virker det fornuftig å selge den.

Din kone må selvsagt ha sin mors samtykke hvis hun skal ta ut salgssummen, eller annet av boet, som forskudd på arv.

Det er ingen krav om tinglysning, men det må sendes inn arv/gavemelding til skattemyndighetene.

STAFO-KRYSSORD 1-11

Upåak- tet	Hend- else Av- lønne	↓	Slekt- ledd Imid- lertid	↓	Skrål Båt	↓	Norsk by Artik- kel	↓	Hermod © 995 05-2006	Hi Vekt fork.	↓	Horri- bel Husdyr	↓	Koll- bøtte	↓	Innfall	Samling
↳									Nedfor								
Orginal										Kvinne Belær- ing				Pike navn			
Eske									Erobre			Primi- tiv					
I tu					Ut- smykke					Ende Tokt						Utstå	
Pike navn							Hoved- stad					Plagg					
Tall			Red- skap						Fransk by Hilse					Legems- del			
	Ordon- nans		Konkur- ranse		Pike navn							Borti- mot		Manns navn			
Sement							Havn Begjær				Polere						Glit- rende
Fri for					Rar	Gjennom	Moder- ne Blande			Side	Pluss Bevege			Grønn- sak		Opp- dage	
		Pike navn		Fransk by												Bemerke Påpek. pron.	
Ser- moni								Enkelt Feilfri					Paradis				
Pike navn Gutte navn						Røre				Gam- mel Pike navn							Avl
↳				Kruska						Tall				Kvikk			
Spiker						Møte							Vred		Ly		
Slekt- ning		Person. pron.				Vann- stoff 500		Nynorsk art.			Stilett Lever						Belegg
↳				For- bilde						Konkret						Streben	
Skjær								Bivuakk					Kirke- sang				

STAFO-KRYSSORD 1-11

1. Premie: 10 FLAX-LODD
3 premier à ett FLAX-LODD

Fyll ut kupongen og send kryssordet til:
STAFO-nytt, postboks 9038, Grøndland
0133 OSLO, innen **30. mai 2011.**
post@stafo.no

Navn:

Adresse:

Postnr. Sted:

STAFO-organisasjon:

RETURADRESSE:
STAFO
Postboks 9038, Grønland
0133 OSLO

GJENSIDIGE

YS INNBO – NÅ OGSÅ MED ID-TYVERISIKRING

80 000 YS-MEDLEMMER HAR ALLEREDE KJØPT YS INNBOFORSIKRING

124 000 nordmenn har allerede opplevd ID-tyveri i følge en undersøkelse gjort av TNS Gallup.

ID-TYVERISIKRING BESTÅR AV

- 24-timers førstehjelp ved et eventuelt ID-tyveri
- juridisk rådgivning etter politianmeldelse
- dekning av utgifter ved en eventuell rettssak.

FÅ INNTIL 60 % I SIKKERHETS-RABATT

En annen nyhet i 2011 er at du nå kan få inntil 60 % rabatt på YS Innbo hvis du iverksetter skadeforebyggende tiltak.

Kjøp YS innbo – en av de rimeligste innbo forsikringene på markedet. Ta kontakt med oss på 03100 eller se gjensidige.no/ys.